

NTL - konferanse, Oslo 25. september 2013

---



---

## Samarbeid mot arbeidslivskriminalitet. Hvordan bekjempe organisert trygdesvindel?

*Seksjonssjef Magne Fladby  
Arbeids- og velferdsdirektoratet*

## Arbeids- og velferdsetaten – tall og fakta

- **457** NAV-kontor i alle kommuner og mange bydeler
- Mer enn **100** forvaltningskontor og spesialenheter
- **2,8 millioner** brukere over hele landet
- Forvalter **en tredjedel** av statsbudsjettet (ca 380 milliarder)
- Administrerer mer enn **50** ulike stønader
- **18 000** ansatte (5 000 i kommunen, 13 000 i staten)





NAV avdekker stadig flere trygdesvindlere. Hittil i år er 855 mennesker anmeldt. Foto: Thomas T. Kleiven

## De har svindlet Nav for 151 millioner kroner

Problemet med trygdemisbruk brer om seg. Her svindles det aller mest.



Lørenskog 20090422 Posten bygger ståtoaletter og bønnerom på sin nye gedigne terminal som er under oppføring på Lørenskog. Tomek Pecek, murer ned et ståknele toalett. FOTO: TORE KRISTIANSEN

## Ti personer siktet for trygdesvindler i murerfirma

Ti personer med tilknytning til et murerfirma i Oslo er siktet for organisert trygdesvindler.

## Jobbet svart - fikk 2,4 millioner i uføretrygd



## Storaksjon mot byggebransjen

Arbeidet på Amfi Madla blir nå sjekket som et ledd i en storaksjon mot bygg- og anleggsbransjen.

Av HELGA STRAND VESTBØ, EMMA JOSEFIN ÖLANDER og BJØRN TORE SØYLAND Publisert 07.11.2007 - 09:02 Oppdatert 07.11.2007 - 11:30

Formålet med aksjonen er å avdekke svart arbeid, trygdemisbruk og skatteunndragelse, både blant arbeidsgivere og arbeidstakere. Flere bygg- og anleggsarbeid i Stavanger og Sandnes får overraskelsesbesøk utover dagen og kvelden.

Aksjonen er et samarbeid mellom Arbeidstilsynet, politiet, fylkesskattekontoret, NAV og Sentralskattekontoret for utenlandssaker.

– Dette er den største aksjonen noen sinne her i landet, sier Edvard Rørheim, avdelingsingeniør i Arbeidstilsynet og leder for aksjonen.



Flere enn 600 drosjeeiere og sjåfører har snytt staten for over 100 millioner trygdekroner. (Foto: THOMAS OLSEN)

## Har snytt staten for over 100 millioner

Mens de kjørte drosje svart mottok over 600 drosjeeiere og sjåfører over 100 millioner kroner i trygd.

EINAR HAAKAAS KJETIL SÆTER

Først publisert: 05.07.07 | Oppdatert: 06.07.07 kl. 03:07

Siste 100 artikler

Del på Facebook | Skriv ut | Tips en venn | Abonner

Les også: [Tiltalte drosjeeiere har giganteiendommer](#)

Les også: [04.07.2007 Tiltalte drosjeeiere har giganteiendommer](#)

Les også: - Nærmest et totalt

03.07.2007 - Nærmest et totalt

## Politiet mener kriminelle brukte flyttebyrå til trygdejuks

I flyttebyrået var det ansatt en rekke tunge kriminelle - en av dem var Nokas-siktede Ridvan Halimi. Alle ble sykmeldte, og selskapet hadde ikke et eneste oppdrag.

Av HANS PETTER AASS, ROLF J. WIDERØE, ØYSTEIN MILLI



ANMELDT: Nokas-siktede Ridvan Halimi skal ha mottatt ca. 170 000 kroner i sykepenger, og er anmeldt for grovt bedrageri av Rikstrygdeverket. Foto:

Rikstrygdeverket og politiet mener at

VG Nett følger: **Nokas-ranet**

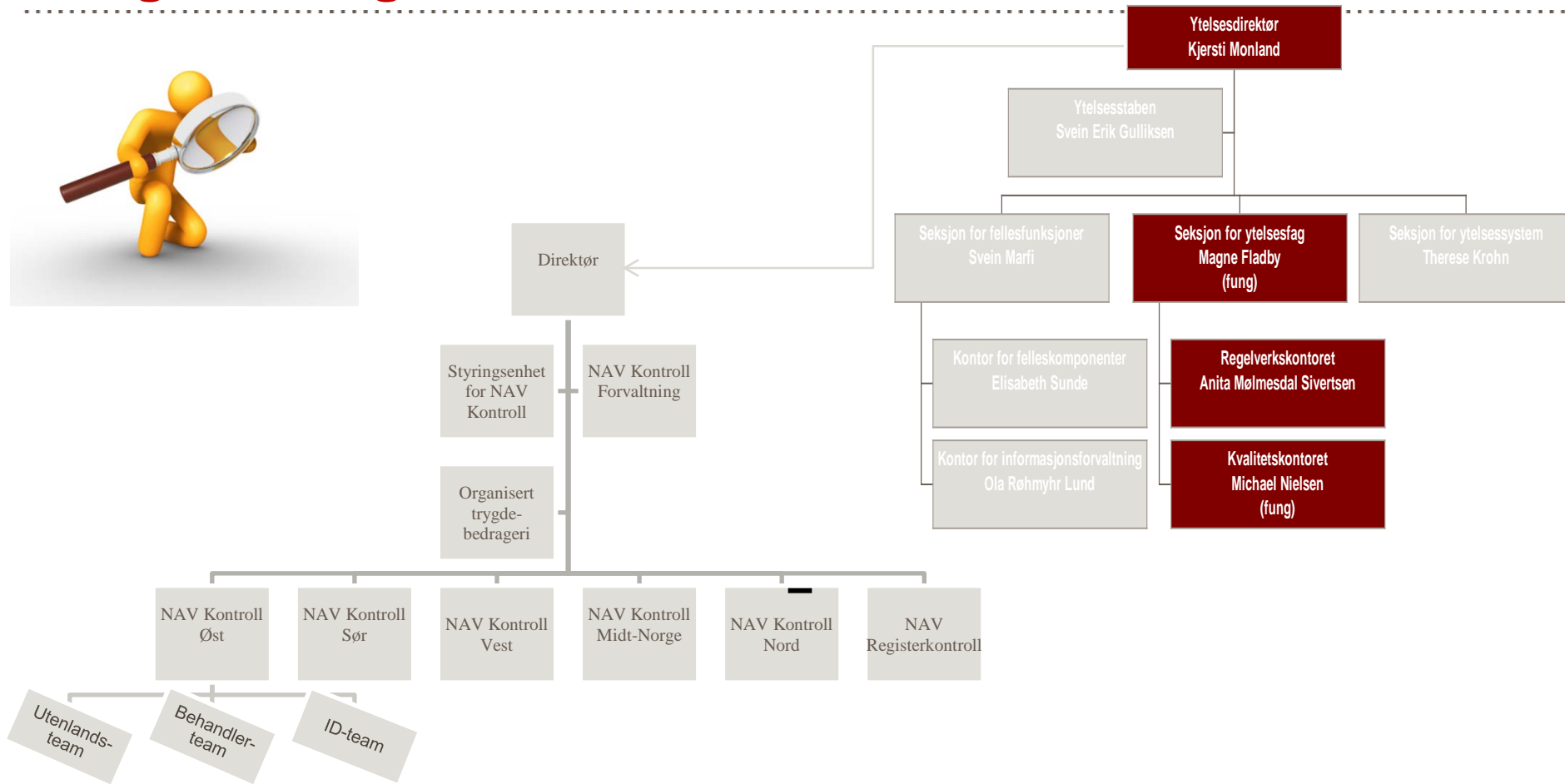
---

## Disposisjon

---

- **Organisering og statistikk**
- **Lovhjemler og arbeidsmetoder**
- **Eksempel på saker**
- **Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet**

# Organisering av kontrollvirksomheten i NAV



# Hovedtall

## Anmeldte personer

- 2010: 975 personer
- 2011: 1358 personer
- 2012: 1199 personer

Medvirkere

2010: 91 pers

2011: 102 pers

2012: 88 pers

## Beløp

- 2010: 134 millioner
- 2011: 189 millioner
- 2012: 210 millioner



Gjennomsnittsbetrag

2010: kr 137 000

2011: kr 139 000

2012: kr 175 000



# Resultater hos politi/domstol

– mottatte tilbakemeldinger i 2011 og 2012



RESULTAT	2011	2012
Ubetinget	22%	27%
Samfunnsstraff	17%	18%
Betinget	24%	18%
Forelegg	2%	1,5%
Frifunnet	2%	4,5%
Henlagt	25%	22%

## Stønadsområder

**Tabell 5: Utvikling, beløp i anmeldelser 2010 - 2012. Anmeldt beløp**

	2010	2011	2012
<b>I alt</b>	<b>133 931 418</b>	<b>188 880 735</b>	<b>210 581 756</b>
Arbeidsavklaringspenger **	19 226 141	24 642 807	29 272 713
Barnetrygd	4 535 978	3 977 907	4 801 762
Dagpenger	46 136 773	78 542 833	93 435 709
Enslig forsørger stønad	20 237 539	29 631 612	22 953 955
Foreldrepenger/engangsstønad	2 234 311	3 731 896	2 219 452
Sykepenger	14 899 729	26 532 691	30 333 512
Uførepensjon	21 564 719	17 937 158	24 107 369
Annet	5 096 228	3 883 831	3 457 284



## Bransjer – svart arbeid

- **188 anmeldelser**
  - håndverk/industri
- **122 anmeldelser**
  - transport/logistikk
- **122 anmeldelser**
  - service/sikkerhet
- **59 anmeldelser**
  - renhold
- **35 anmeldelser**
  - restaurant
- **62 anmeldelser**
  - med svart arbeid
- **30 millioner kroner**
  - ½ million kroner i snitt
- **27 anmeldelser**
  - sykepenger
- **15 anmeldelser**
  - uførepenger
- **13 anmeldelser**
  - arbeidsavklaringspenger

---

# Disposisjon

---

- Organisering og statistikk
- Lovhjemler og arbeidsmetoder
- Eksempel på saker
- Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet

## Lovhjemler (folketrygdlovens §§ 21-4, 21-4 a, 21-4 b og NAV-loven § 7)

- Helsepersonell og andre som yter tjenester for trygdens regning.
- Arbeidsgiver og tidligere arbeidsgivere
- Offentlig virksomhet
- Postoperatør
- Forsikringsselskap og annen finansinstitusjon
- Pensjonsinnretning
- Utdanningsinstitusjon
- Barnetilsynsordning

Folketrygdloven § 21-4 a første og andre ledd innhentes fra:

- Tredjemann (om stønadsmottaker og andre personer)
- Stedlige virksomhetskontroll

Utvidet adgang til å gi opplysninger til andre forvaltningsorganer, herunder politiet, NAV-loven § 7 andre ledd



---

## **Samarbeid med andre instanser**

---

- **Skatteetaten**
- **Arbeidstilsynet**
- **Helsetilsynet**
- **POD, ØKOKRIM, Riksadvokaten og SKD**
- **Finansnæringen (forsikringsselskapene primært)**

---

## Samarbeid med andre instanser

---

- Skatteetaten
- Arbeidstilsynet
- Helsetilsynet
- POD, ØKOKRIM, Riksadvokaten og SKD
- Finansnæringen (forsikringselskapene primært)
- **Grensekontrollen Oslo lufthavn Gardermoen**
- **Skolene**
- **Toll**
- **Utlendingsdirektoratet**
- **Utenrikestjenesten**

## Hvordan jobber vi?

- **Saker blir identifisert gjennom**
  - maskinelle kontroller
  - saksbehandlingen i NAV kontorene/forvaltning
  - meldinger fra skatteetaten
  - tips
  
- **Målrettede kontroller ut i fra en risikovurdering**
  - Uførepensjonister som har etablert egen virksomhet etter at de fikk innvilget uførepensjon – og har betydelig omsetning
  - Systematisk utnyttelse av stønad til enslige forsørgere – tilpasning vs. svindel
  - Systematisk svindel med sykepenger og foreldrepenger

---

# Sakstyper

---

- **Stønadmisbruk**
  - Uførepensjon/sykepenger/dagpenger og svart/hvitt arbeid
  - Enslige forsørgere som ikke er alene om omsorgen for barna
- **Systematisk/organisert trygdebedrageri**
  - Tilfeller som ovenfor, men hvor miljøer/grupperinger begår systematisk misbruk
  - Arbeidsgivere som bevisst benytter sykmeldte/uførepensjonerte til svart arbeid
- **Fiktive firmaer**
- **Fiktivt ansatte**
- **En stønadsmottaker med flere identiteter**
- **Behandlere som bevisst skriver erklæringer med feilaktig innhold for at noen skal oppnå sykepenger/uførepensjon**



---

## Disposisjon

---

- Organisering og statistikk
- Lovhjemler og arbeidsmetoder
- **Eksempel på saker**
- **Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet**

## Taxisaken i Oslo

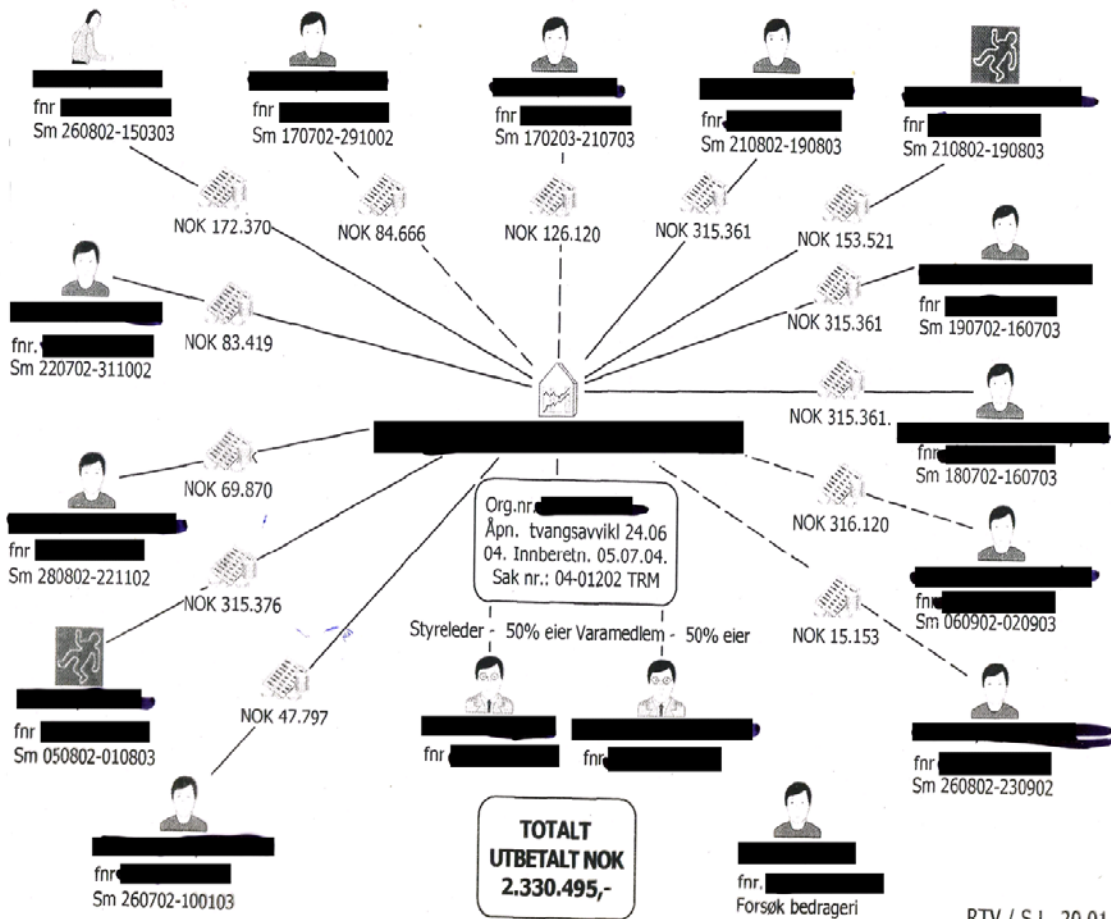
625 saker med trygdemisbruk/svindel

– Sykepenger, dagpenger,  
rehabiliteringspenger, uførepensjon

- Ca 100 millioner kroner blir krevd tilbake
- 234 personer er anmeldt
  - 110 personer er domfelt
- Betydelig forbedring i bransjen
  - 2007: 21% mottok urettmessig trygd
  - 2008: 6% mottok urettmessig trygd



# Fiktiv virksomhet

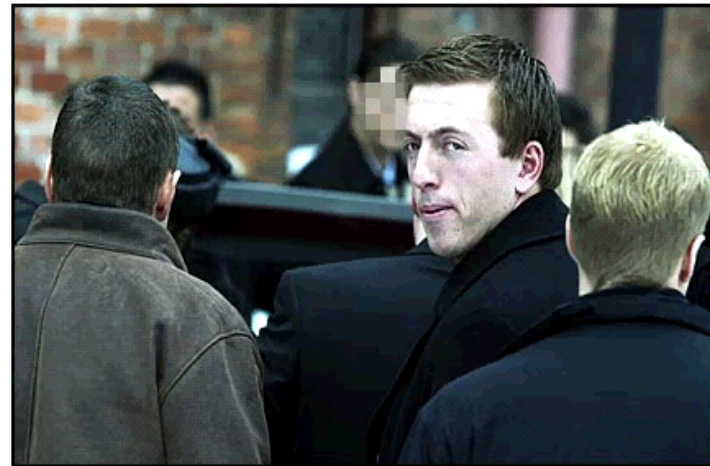


RTV / S.L. 20.01.05

## Politiet mener kriminelle brukte flyttebyrå til trygdejuks

I flyttebyrået var det ansatt en rekke tunge kriminelle - en av dem var Nokas-siktede Ridvan Halimi. Alle ble sykmeldte, og selskapet hadde ikke et eneste oppdrag.

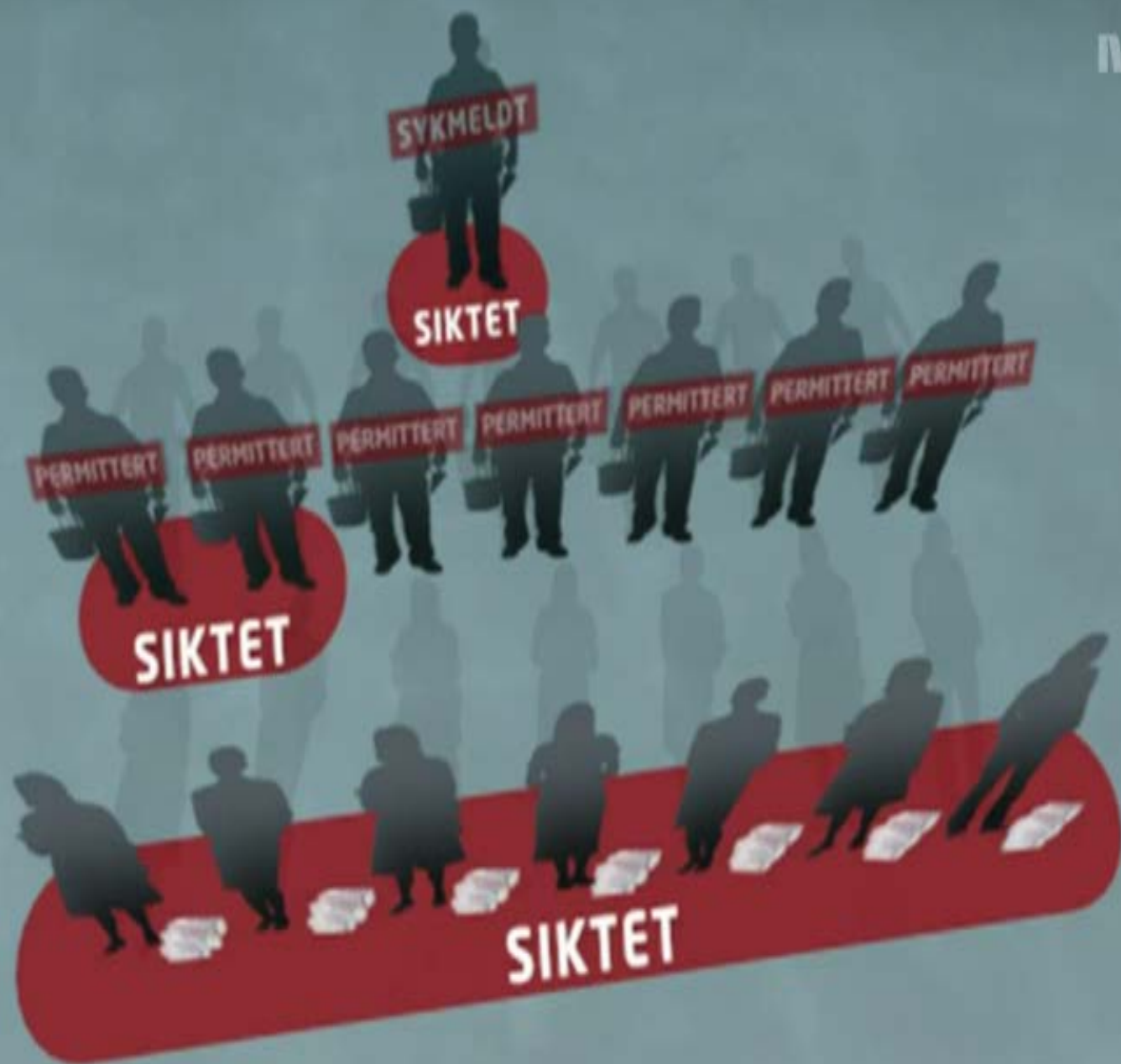
Av [HANS PETER AASS](#), [ROLF J. WIDERØE](#), [ØYSTEIN MILLI](#)



ANMELDT: Nokas-siktede Ridvan Halimi skal ha mottatt ca. 170 000 kroner i sykepenger, og er anmeldt for grovt bedrageri av Rikstrygdeverket. Foto:

Rikstrygdeverket og politiet mener at

**VG Nett følger:**  
[Nokas-ranet](#)



# Ezazi-saken

- Dømt for utroskap, underslag og medvirkning til trygdebedragerier
- 6,5 år fengsel og inndragning på 10,6 mill i inndragning
- Medvirket 6 saker (+ en i Østfold)
  - 3 uførepensjon og 3 rehabiliteringspenger
  - En person var inne i flere restaurantprosjekter samtidig som han fikk kr 800 000 i sykepenger og rehabiliteringspenger

4 TIRSDAG 23. SEPTEMBER 2004 178

## LUCIA-STIFTELSEN

# - Pasienter drev SPISE-STEDE

AV ROLF J. WIDERFØR OG TOR STRAND

**ølge den 36-årige kvinnen bygde psykiater Sharak Ezazi et nettverk av pasienter som jobbet for ham. Hun var en av dem.**

Det var få pasienter som drev restauranter her og der på den 36-årige kvinnen, som er tilslutt sammen med psykiateren i Oslo i tillegg til går. Han planerte sine pasienter, hvis i han skulle det for det, med om lag. Vi ble veldig avhengige av ham, ut fra noen av pappe. Vi var alle leper, sa kvinnen og la til.

Alle sine til fjerde for ham når i tillegg det. Født, ikke, såvoper i 11. leia.

**Ikke syk**

ølge kvinnen var det stor svart omringling i flere av restaurasjonene som talermyndigheten mener Ezazi side betalt.

Bele ble kvinnen uførettrykt etter Ezazi erklærte henne 100 prosent rig uter i 1998. I erklæringen heter i kvinnen har en alvorlig psykiatriske lidelse og kan knapt klare seg for. Hun har tilstilt grovt trygdebedrageri.

Mange kvinnen er Ezazi legevirksomhet som oppgitt.

I retten sa hun at det eneste som minne i Ezazi legesvirksomhet var at hennes vidne var skilt og at i hadde en søster.

Ezazi visste at jeg sa var syk. Jeg regner ut at opplysningene er til for å passe til min lidelse, sa kvinnen.

Et balle beviset i retten. IT sparte straffetiltalene Rusei Domaas.

Ja, sa kvinnen.

**Trygdebedrageri**

sonen norsk-iranerens skiltmann i også en av Ezazi pasienter. Han i dømt til å stå fengsel for grovt trygdebedrageri i Oslo i tillegg til. Han i år ble har skiltmannen for dommen. I dommen står det fast at i tillegg til og mannen skiltmannen som skiltmannen mot trygdebedrageri.

I 2002 begynte jeg og mannen mine i jobbe for ham. Sharak trengte hjelp å holde orden på restaurasjonene sine betalt. Han ville ha kontroll på restaurasjonene sine igjen, sa kvinnen.

Ezazi i år jobbet i restauranter i videtstad og Sarpsborg, begynte og skiltmannen å jobbe med en re-

har drevet med restauranter eller ved restaurasjonsprosjekter. I sine forklaringer sa den medvirkende kvinnen drevet han på Ezazi side en rekke restauranter og at han side flere lokale der han hadde drevet restauranter.

**Ukjent diagnose**

I går fortalte den 36-årige kvinnen at hun først ikke visste hvilken diagnose Ezazi hadde gitt henne.

Jeg fikk først se min journal da min mann ble innkalt.

sykdomsbildet slik at jeg kunne vite hvordan vi skulle oppføre oss. Vi skulle se og i galvet, være medvirkende, huske ting og øvelse, sa kvinnen.

Hun sa at Ezazi også ba henne skilte seg og fagitterrasse.

I 2002 oppfordret Sharak meg å i i.

de medisinske beviser på biblioteket. Jeg ble oppfordret til å sette sammen min inn i peroral og skiltmannen. For mannen min ble arrestert midt i i, kunne oppføre seg riktig, sa kvinnen

**«Spør om ansvar»**

**Hevder Ezazi bygde opp et nettverk som jobbet for ham**

**– Jeg skulle holde meg unna**

Den 36-årige kvinnen romte Trondheim

menne hun var ettertrykt av norsk politi. I går fortalte hun at hun ble utslått for et

se av flere i Norge i. Jeg ikke skilte, sa kvinnen.

**MÅTE FUGGE:** Psykiater Sharak Ezazi oppfordret denne kvinnen 100 prosent arbeidsløse i 1998. – Jeg måtte leve arbeidsledig slik at jeg kunne vite hvordan vi skulle oppføre oss, sa kvinnen. Her er hun sammen med sin skiltmann, restrike skiltmannen (T), som også var en av Ezazi pasienter. Foto: PRIVAT

**AV JAN PETER LYNDA**



---

# Pizza-saken

---

## ▪ 6 tiltalte

### Hovedtiltalte:

- trygdebedrageri kr 285 000
- medvirkning ved å gi uriktige opplysninger om tjenesteforhold vedrørende fire personer – kr 500 000
- brudd på folketrygdloven
- brudd på utlendingsloven
- brudd på regnskapsloven
- brudd på merverdiavgiftsloven

**Alle domfelt (hovedtiltalte dømt til fengsel i ett år)**

**Fengsel, bøter, tilbakebetaling**

**(solidaransvar for hovedtiltalte)**



---

## Disposisjon

---

- Organisering og statistikk
- Lovhjemler og arbeidsmetoder
- Eksempel på saker
- **Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet**

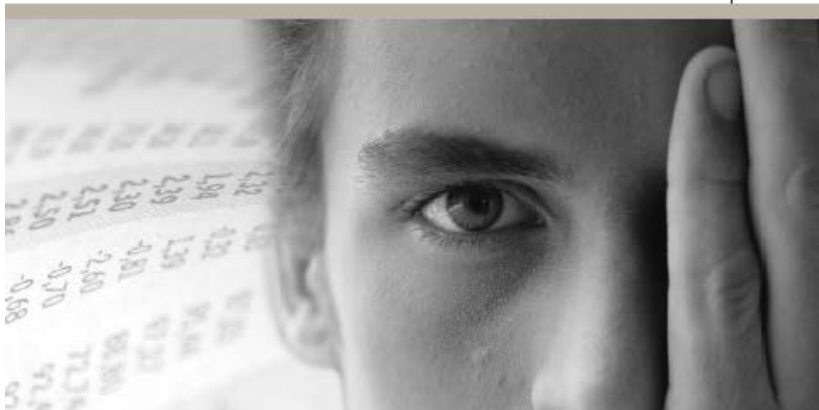


# Regjeringens handlingsplan mot økonomisk kriminalitet



Handlingsplan

Regjeringens handlingsplan  
mot økonomisk kriminalitet



## Tiltak 50:

Det skal vurderes om det er behov for et nærmere samarbeid mellom Arbeids- og velferdsetaten og politiet og påtalemyndigheten. Det bør trekkes på erfaringer fra Sverige hvor myndighetene samarbeider på flere nivåer. Hospitantordningen i Oslo, hvor en ansatt i Arbeids- og velferdsetaten tjenestegjør hos politiet, vil være en naturlig del av en slik vurdering.

## Tiltak 51:

Samarbeidet mellom Arbeids- og velferdsetaten og skatteetaten skal styrkes for å forebygge og avdekke lovbrudd. Etatene skal blant annet vurdere mulighetene for bedre og raskere utveksling av informasjon.

---

## **Tverretatlig samarbeid**

---

- **Vurdere nærmere samarbeid med politi og påtalemyndighet (tiltak 50)**
  - Trekke på erfaringer fra Sverige
  - Det sentrale samarbeidsforum for å bekjempe økonomisk kriminalitet har diskutert mulige prøveordninger innenfor dagens regelverk.
- **Styrke samarbeidet med skatteetaten for å forebygge og avdekke lovbrudd. Vurdere raskere utveksling av informasjon (tiltak 51)**
  - Det er flere eksempler på godt samarbeid på operativt nivå med skatteetaten lokalt.
  - I 1. halvår i 2013 har vi hatt møter med Skattedirektoratet hvor vi har vurdert konkrete samarbeidsprosjekter på operativt nivå

---

## **Kjernepunkt ift trygdebedragerier.**

---

De mest alvorlige sakene begås i stor grad av personer som også begår annen økonomisk kriminalitet på bl.a.:

- Skatteområdet
- Konkurs, hvitvasking eller korrupsjon
- Saker som også berører toll
- Annen kriminalitet

### **HVORDAN BEKJEMPE DETTE:**

- Økt samarbeid mellom etater og enheter!



**God kontroll sikrer velferden**